

POLÍCIA

NOVINY ODBOROVÉHO ZVÄZU POLÍCIE V SR

ROČNÍK XXIV

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2014

V čísle:

- Minister vnútra k Moldave s.2
- Anketa k intranetu s.3-5
- Služba v osadách s.4
- Stolnotenisový turnaj s.5
- Hovoríme s podpred. L. Gračíkom s.6
- Nacisti sú späť s.8
- Vestník PPZ s.8

Na snímke zľava: Marián Magdoško, podpredseda OZP v SR, Anna Nellberg, prezidentka EuroCOP-u, Miroslav Litva, predseda OZP v SR, Lubomír Ábel, viceprezident PZ, Tibor Gašpar, prezident PZ, národný policajný komisár Bengt Svenson, Sandra Hulgren Stenstrom a Fia Lundbäck, obe Národná policajná rada, Lena Nitz, predsedníčka švédskych policajných odborov, I. viceprezident PZ Milan Lučanský, Jaroslav Paľov, riaditeľ Úradu medzinárodnej policajnej spolupráce PPZ

Vedenie slovenskej polície privítalo švédskych kolegov

Na pozvanie prezidenta PZ gen. Tibora Gašpara v dňoch 29. až 31. januára 2014 Slovensko navštívila delegácia švédskych policajtov, vedená jej najvyšším predstaviteľom Bengtom Svensonom spolu s delegáciou švédskych policajných odborov. Nechýbala preto na Slovensku už známa prezidentka EuroCOP-u Anna Nellberg, ako aj predsedníčka švédskych policajných odborov Lena Nitz. Na spoločných rokovaní sa obe strany oboznámili so štruktúrou policajných zborov a s problémami, ktoré aktuálne riešia, v popoludňajších hodinách prišla na rad aj odborárska problematika. Ďalším krokom v rozvíjajúcej sa spolupráci bude návšteva slovenskej policajnej delegácie vo Švédsku s cieľom spresniť projekty, ktoré nám môže švédská strana ponúknuť najmä v oblasti vzdelávania, ale aj v ďalších oblastiach policajnej práce.

—red—

(Bližšie k návšteve v rozhovore s predsedom OZP v SR Miroslavom Litvom)

Európa smeruje k utvoreniu minimálneho štandardu národných polícií v EÚ

Vedenie Prezídia PZ nedávno zvolalo pravidelnú poradu krajských riaditeľov PZ a na ňu bezprostredne nadväzovala „veľká“ porada všetkých okresných riaditeľov PZ, ktorá sa koná len dvakrát ročne. Táto bola zákonite venovaná výsledkom roka 2013 a zúčastnilo sa na nej aj vedenie OZP v SR. O priblížení redakcia POLÍCIA požiadala predsedu OZP v SR Miroslava Litvu.

● Čo vás na porade zaujalo?

Poradu charakterizovalo veľké množstvo čísiel, ale je cítiť, že prezídium podstatne prehĺbilo analytickú činnosť, a to je dobre. Tým, že sú okresní riaditelia spolu, vedú lepšie porovnávať, vidia, že čo stačí u nich doma, nemusí obstáť v konkurencii ďalších. Z nášho pohľadu boli prezentované výsledky dobrým základom pre ďalší posun v procese budovania systému hodnotenia jednotlivcov a útvarov s prepojením na disponibilné finančné prostriedky. Trochu mi chýbalo zapojenie celoslovenských útvarov do týchto porovnávaní, menej sa hovorilo o ich podiele na celoslovenských výsledkoch. A je tiež jasné, že bude ešte nutné popracovať na optimalizácii počtov policajtov v jednotlivých regiónoch v závislosti na nápade trestnej činnosti, rozlohe, počte obyvateľov... Je to síce zložitá téma, ale fakt sa tým vedenie už zaoberá dlho a stále nie je na konci.

● Rok 2013 optikou OZP?

Rok bol pre odbory mimoriadne ťažký najmä z hľadiska finalizácie novely zákona č. 328. Výsledkom je následná stabilizácia osobitného účtu. Je to najdôležitejší predpoklad pre budúcnosť. Nedá mi v tejto súvislosti spomenúť množstvo fám, ktoré

ešte stále rotujú v rôznych obmenách po celom vnútri. Je to až nepochopiteľné, že ich dokážu prevziať a šíriť aj vzdelaní, skúsenejší ľudia a človek potom začne mať obavu o ich gramotnosť. Akoby si niektorí ani neuvedomovali ekonomickú realitu, v ktorej žijeme. Verným zrkadlom týchto deformácií je aj neustále porovnávanie s podmienkami policajtov v iných krajinách – napospol neodborné a veľmi skreslené. Naozaj som mnohokrát zdesený zo spôsobu myslenia niektorých kolegov a z toho, akú majú slabú pamäť. Veľmi však škodia tomu, čo je najdôležitejšie, a to je zachovanie osobitného systému sociálneho zabezpečenia.

● Stále sa hlásia záujemcovia o druhý, civilný dôchodok...

Je to problém ministerstva práce, my si len strážime, aby tieto pokusy nemali nijaký dosah na stabilitu osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a problém musí v konečnom dôsledku vyriešiť toto ministerstvo.

● Frekventovanou témou bolo aj ESO?

Áno a pripomenul by som, že ani ku koncu roka sme ešte nedosiahli spravodlivosť v odmeňovaní občianskych zamestnancov,

ktorí prešli z iných zložiek do centier podpory. Treba pripomenúť, že centrá podpory majú robiť servis pre Policajný zbor, zodpovedajú za utváranie podmienok pre kvalitnú prácu polície. Centrá by sa nemali usilovať do polohy tých, ktorí diktujú podmienky, za akých má Policajný zbor fungovať. Centrá sú servisom, nie úradom. K výstrojným súčiastkam, kde hodnotíme situáciu ako zlepšujúcu sa, očakávame, že požadovanú úroveň zabezpečenia dosiahneme ku koncu prvého polroka 2014. No a nevyhli sme sa problematike nerovnomernosti pracovného času. Táto téma veľmi pulzuje, problém je v tom, že stavia proti sebe priam antagonisticke dve skupiny policajtov, ktorí nevedia nájsť spoločnú reč. My sme za utvorenie spravodlivého a vyrovnaného systému, ktorý by policajtov nepoškodzoval. Je však jasné, že akýkoľvek systém nemôže uspokojiť všetkých. Z pohľadu budúcnosti zboru zdôrazňujeme potrebu vybudovania mechanizmu kariérneho rastu, ktorý nadobudol ešte väčší význam predĺžením doby služby z 15 na 25 rokov. Máme eminentný záujem, aby boli v zbere motivujúce podmienky na zotrvanie v polícii a plné profesné uplatnenie schopností. Aby som však zhrnul postrehy k porade: výsledky okresov ukazujú na rozdiely, ktoré môžu motivovať, dôležité je, aby poznatky z porady riaditeľa preniesli poctivo domov, rozprávali s ľuďmi, spoločne uvažovali nad cestami, ako sa pohnúť ďalej, k

(Pokračovanie na strane 4)

Vyhlásenie Odborového zväzu polície v SR k policajnej akcii v Moldave nad Bodvou

Odborový zväz polície v SR so znepokojením vníma pretrvávajúce útoky na prácu polície v prípade zásahu v rómskej osade pri Moldave nad Bodvou dňa 19. júna 2013. Napriek meritórnym stanoviskám kompetentných orgánov v pôsobnosti MV SR aj s odstupom pol roka dochádza k permanentnému znevažovaniu a spochybňovaniu práce polície aj osobami, ktoré v rómskej osade nikdy neboli a opakovaným šírením preukázateľne nepravdivých informácií sa pokúšajú manipulovať verejnú mienku.

Odborový zväz polície dochádza k záveru, že skutočný motív týchto atakov na Policajný zbor je politický. Z obáv pred takouto mediálnou manipuláciou doteraz mlčia aj tí, ktorí veľmi dobre poznajú realitu v rómskych osadách, keďže ich sem často zavedú pracovné povinnosti – či už sú to poštári, policajti, zdravotníci alebo sociálni pracovníci. Odborový zväz polície v SR preto v záujme objektívneho uzatvorenia prípadu víta postup Generálnej prokuratúry SR. Príslušníkom PZ, ktorí sa zúčastnili na spomenutej akcii v rómskej osade a sú členmi odborov, je Odborový zväz polície v SR pripravený poskytnúť právnu ochranu v zmysle platného štatútu.

Vyhlásenie schválilo vedenie OZP v SR 29. 1. 2014 a Predsedníctvo OZP v SR na svojom zasadnutí 31. januára 2014.

Myšlienka mesiaca: Rýchlo jazdiš, pomaly ť'a ponesú.

„Do Moldavy nad Bodvou som prišiel povzbudiť policajtov,“ vraví R. Fico

Povzbudiť policajtov v ich práci bolo podľa premiéra Roberta Fica cieľom jeho dnešnej návštevy na obvodnom policajnom oddelení v Moldave nad Bodvou (okr. Košice okolie).

„Odmietam, aby sa na Slovensku vytvárala atmosféra, že ak policajt použije prostriedky, ktoré mu umožňuje zákon, že to je v

rozpore s ľudskými právami, a potom tí policajti sú nám na nič. Preto chcem, aby policajti na Slovensku vedeli, že vláda Slo-

Návšteva premiéra na OO PZ v Moldave nad Bodvou vzbudila veľký záujem médií

Som rasista!

Za viac ako 10 rokov v politike je o mne známe, že s médiami nezvyknem viesť súdne spory. Napriek tomu, že často uvádzajú skreslené informácie, polopravdy alebo aj účelové nepravdy. Pred novinármi neutekám. Naopak, venujem im dosť času, zdvíham im telefón, snažím sa im veci osobne vysvetľovať. Niekedy diskutujeme menej a inokedy viac emotívne.

Policajný zásah v Moldave skončil kritikou policajtov. Tých mužov zákona, ktorí sú v osade Budulovská a Drienovec každý deň. Tých mužov zákona, bez ktorých sprievodu do osád nevkráča ani zdravotníci či sociálni pracovníci. Vlni mali 236 výjazdov na Budulovskú a 171 do Drienovca. Boli tam nielen kvôli majetkovej kriminalite, priestupkom ale aj preto, aby počas vyplácania dávok riešili susedské spory v osade Budulovská, kde žije na malom priestore 1 400 Rómov. Priemer trestnej činnosti obyvateľov tejto osady je niekoľkonásobne vyšší ako je priemer za celé Slovensko. Zo 404 obyvateľov prihlásených na Budulovskej č. 26, 28, 30, 32, je 112 trestne zodpovedných, z nich je 64 osôb s kriminálnou minulosťou a dokopy spáchali 493 trestných činov. Hovoriť o tom, že ide o bezproblémovú komunitu asi preto nie je na mieste. Po policajnej akcii došlo k objasneniu 15 trestných činov krádeží vlámaním, ktoré priamo súviseli so získanými informáciami. Napriek tomu, že väčšina z osôb, ktoré boli počas akcie predvedené a voči ktorým boli použité donucovacie prostriedky, sú niekoľkokrát súdne trestaní recidivisti (jeden dokonca 16x), niekoľko aktivistov a najmä pani ombudsmanka vyhlásili rozsudok nad policajti, že sú vinní za porušovanie ľudských práv. Bez súdu, bez dôkazov. Presne ako v päťdesiatych rokoch minulého storočia.

V posledných dňoch sa mi dostalo na týchto stránkach mimoriadnej pozornosti zo strany pred-

stavitelov tejto skupiny. Ako prvá sa zaradila pani Kompaníková, ktorá od stola odsúdila policajtov len na základe pocitu. Najprv za to, že nerešpektujú prezumpciu nevinny ale zabudla, že jediným obvineným v kauze je polícia a jej žiadnu prezumpciu neuznala. Potom odsúdila policajtov za 7-ročnú šikanu Hedvivy Malinovej napriek tomu, že rezort vnútra ani žiadny policajt na tejto kauze nepracuje od septembra 2006 a teda ani nemohli nikoho šikanovať.

Neskôr sa ku kritike akcie v Moldave pridali p. Rafael, p. Lajčáková, p. Buraj a p. Sibyla. Podľa ich stanoviska – ja a ani policajti nemajú právo na svoj názor, nesmiem povedať novinárke, že sa mýli a už vôbec nesmiem upozorniť na to, že ombudsmanka nedodrжала zákon, veď to bolo len také „malé porušenie“ a to je dovolené.

Aktivisti, novinári aj ombudsmanka... Nikto z nich sa nezastal práv väčšinového obyvateľstva v Moldave nad Bodvou, ktoré je dennodenne terorizované ľuďmi zo sociálne vyčlenených skupín. Vzniká nám tu rasa nadľudí, ktorá všetko vie, všetko videli a všade bola trikrát a ktorá sa zastáva práv jednej skupiny a úplne odopiera práva všetkým ostatným. O téze, že Rómovia kradnú, lebo sú chudobní, sa ešte dá diskutovať. Ale chudoba cti netráfi, s chudobou nesúvisí, že sú neslušní, že odopierajú svojím deťom vzdelanie, keď ich nepúšťajú do školy, alebo že nevedia vysypať smeti do pristených kontajnerov. Slováci rasisti nie sú, nevadia im Ró-

venskej republiky za nimi jedno-ducho stojí,“ uviedol predseda vlády pre novinárov.

Polícia je podľa premiéra na to, aby pomáhala a chránila, ale tam, kde je to nevyhnutné, použila aj silu v rámci pravidiel stanovených zákonom. Dodal, že neprišiel hodnotiť intenzitu policajného zásahu v rómskej osade v Moldave nad Bodvou z júna minulého roku, ktorá vyvolala kritiku niektorých mimovládnych organizácií i ombudsmanky Jany Dubovcovej.

Návšteva policajného oddelenia podľa Fica nebola vopred plánovaná, keďže však bol služobne na návšteve regiónu, nedalo mu, aby sem nakrátko nezavítal.

„Niektoré vyhlásenia, veľakrát aj nezodpovedné, ktoré boli urobené proti polícii, povzbudzujú rôzne živly a neprispôsobivých. Mojou úlohou, a urobil som to s veľkou radosťou, bolo povzbudiť policajtov,“ povedal. Ide pritom

podľa neho o podporu polície na celom území SR. Oblasť Moldavy nad Bodvou označil za veľmi ťažký región s tým, že v pôsobnosti obvodného policajného oddelenia je zhruba 4 500 neprispôsobivých ľudí, čo je prakticky jedna štvrtina obyvateľov.

Z TLAČE

Premiér spolu s ministrom vnútra Robertom Kaliňákom hovorili aj s košickým krajským policajným riaditeľom Jurajom Bukošom. Témou boli aj opatrenia na výmenu policajnej techniky, nákup áut a počítačov, či oblečenia.

V súvislosti s vyjadreniami ombudsmanky týkajúcimi sa aj policajného zásahu v Moldave nad Bodvou premiér zopakoval,

že Dubovcová veci politizuje. Za racionálnu označil myšlienku predsedu NR SR Pavla Pašku o možnom presune sídla ombudsmanky z Bratislavy do Košíc. „Ak si myslí pani Dubovcová, že vyrieši problém tým, že bude robiť v Bratislave tlačové konferencie a bude v podstate iba neustále útočiť na rôzne inštitúcie, tak je na veľkom omyle,“ povedal Fico.

Minister Kaliňák pred novinármi obhajoval minuloročný zásah kukláčov v miestnej rómskej osade Budulovská ako oprávnený. Aj vďaka tejto akcii boli podľa neho získané informácie k 15 trestným činom. Ocenil prácu policajtov v Moldave nad Bodvou s tým, že napriek zložitým podmienkam je tu pomerne vysoká miera objasnenosti trestných činov. (TASR, 1. 2. 2014)

Košickí „péemječkári“ zachránili mladé dievča, ktoré sa chcelo v Hornáde utopiť

Pohotovosť zachránil život mladého dievčata: (vľavo) nstržm. Damián Zlacky a práp. Tomáš Seman

Dňa 7.2.2014 ráno okolo 08,00 hod. zastavila 41-ročná žena pri rekreačnej časti Anička v Košiciach policajné auto PMJ KR PZ Košice počas vykonávania hliadkovej služby, pričom policajtom oznámila, že jej 15-ročná dcéra ušla zo školy a prostredníctvom sociálnej siete oznámila kamarátkam, že jej ostáva len pár hodín života. Po tom, ako matka poskytla policajtom potrebné údaje a popis dcéry, policajti začali po osobe okamžite pátrať. V časti zv.

„Súdny“ spozorovali v diaľke osobu, ktorá utekala k brehu rieky a skočila do vody. Obaja policajti neváhali a za dievčaťom, ktoré sa nachádzalo asi 10 metrov od brehu, skočili do Hornádu. Dievča vytiahli na breh, pričom počas záchranej akcie sa bránilo a snažilo sa zakročujúcim policajtom vytrhnúť. Následne bola na miesto prvolaná lekárska pomoc. Za asistencie polície dievča previezli záchranári do nemocnice na vyšetrenie.

movia, Arabi ani Aziati. Vadia im ľudia, ktorí sú neprispôsobiví, ktorí neustále porušujú zákon. A s tými musíme urobiť poriadok. Bez ohľadu na farbu pleti.

Polícia vždy stojí na strane zákona. Aktivisti už zabudli na to, keď sa policajti postavili na obranu rómskych osád pred extrémistami v Šarišských Michaľanoch alebo v Spišskom Podhradí? Prečo vtedy nehovorili o porušovaní ľudských práv, keď si polícia vyslúžila kritiku väčšinovej spoločnosti? Kde boli mimovládny v roku 2004, keď Dzurindova vláda povolala na nezvládnuteľných Rómov historicky prvýkrát od revolúcie armádu? Alebo kričia len vtedy, keď je minister inej farby politického spektra ako je tá ich? Táto rasa nadľudí, ktorá je schopná odopierať práva tým, ktorí majú iný názor, od stola vysloviť súd nad policajti a ľudia, ktorí majú krátku pamäť, to nie je moja krvná skupina. Voči týmto ľuďom som zjavne rasista.

Dámy a páni z mimovládnych organizácií, ja som váš terč. Nechajte policajtov pracovať, pomáhajte ľuďom, ktorí sú denne konfrontovaní s realitou, akú si vy nevíte v Bratislave predstaviť, a nerobte z nich alibistov. Lebo raz sa aj vám môže stať, že budete potrebovať ich pomoc. A policajti nezasiahne razantne len preto, lebo sa bude obávať kritiky za to, že ochraňuje práva tých, ktorých sú porušované.

Robert Kaliňák
Autor je minister vnútra
(Sme, 29. 1. 2014)

Pozn. red: Keďže redakcia Sme ponúkla nemalú časť článku len v spoplatnenej časti Piano, redakcia POLÍCIA požiadala hovorcu ministra vnútra Ivana Netíka o zaslanie plného znenia článku, ktorý zverejňujeme.

Najvyšší predstaviteľ švédskej polície Bengt Svenson pre redakciu POLÍCIA: „Máme veľa rovnakých alebo veľmi podobných problémov“

Pozvanie prezidenta PZ gen. Tibora Gašpara na návštevu Slovenska prijal najvyšší predstaviteľ švédskej polície, národný komisár Bengt Svenson (r. n. 1953). Na pohľad pôsobí veľmi charizmaticky, má povest človeka, ktorého základnou riadiacou metódou je dialóg, diskusia. Napriek nahustenému programu návštevy v Bratislave po skončení prvej časti rokovania odpovedal redakcii POLÍCIA na niekoľko otázok.

● **Vitajte v Bratislave! Ste prvýkrát na Slovensku?**

Prvýkrát. Ale moja kolegyňa Anna Nellberg tu už bola viackrát,

● **Vidíte možnosti spolupráce medzi švédskou a slovenskou políciou? Myslím si, že by sme sa mali čo od vás učiť.**

Tibor Gašpar a Bengt Svenson sa dohodli na rozvoji spolupráce

veľa som sa od nej dozvedel najmä o práci vašich odborov.

● **Pre slovenského laika je prekvapujúce, že pri ploche Švédska, ktoré je takmer desaťnásobne väčšie ako Slovensko, máte 9,2 milióna obyvateľov. Ale aj tak je vašich 20-tisíc policajtov v porovnaní s našimi počtami málo...**

Je to naše špecifikum, s vašim policajným prezidentom sme sa však zhodli, že úlohy polície sú v oboch krajinách prakticky na sto percent rovnaké, musíme bojovať proti zločinu a chrániť občanov, aby mali pocit bezpečia.

Zatiaľ sme boli v polohe dialógu, vzájomne sme sa oboznamovali s podmienkami práce, hovorili sme o organizácii polície, a verím, že keď vaši reprezentanti prídu k nám, budeme už konkrétnejší. Máme veľa rovnakých alebo veľmi podobných problémov, niektoré však riešime iným spôsobom, ale k tomu sa práve teraz dostaneme a verím, že sa môžeme vzájomne poučiť. Vo funkcii som siedmy rok, prešiel som už viacero krajín a v každej sme našli niečo, z čoho sme sa mohli poučiť a prevziať dobré myšlienky.

● **Aké úlohy aktuálne riešite v smere dovnútra zboru?**

Z pozície zamestnávateľa najviac diskutujeme o platoch a dĺžke pracovného času. To je tradične najdiskutovanejšie. Teraz však riešime aj otázku úrovne našich informačných technológií, zdá sa nám, že naše systémy ešte nie sú dokonale prepojené a vzájomná informovanosť zložiek by sa mala zlepšiť. Súhlasím s policajtmi, ktorí sa k tomu kriticky stavajú, kritika má objektívny základ.

● **Ako ste spokojný s policajným tímom, ktorý riadite? Ich kvalita, vzdelanie, vernosť? Počul som, že o prácu vo švédskych políciách je veľký záujem.**

Áno, máme dostatok žiadateľov. Ročne priberáme okolo 600–700 uchádzačov do vstupných kurzov, záujem je zhruba desaťnásobný. Policajti sú verní svojej práci, veľmi malý počet skončí pred penzijným vekom. Švédska polícia podľa mňa odvádza veľmi dobrú prácu, ale verím, že sa ešte dá zlepšiť. Čaká nás veľká reštrukturalizácia. V relatívne krátkom čase sme nabrali veľa mladých, ktorí si zakladajú rodiny, musíme pracovať na ich stabilizácii. Švédska polícia má vysokú morálku a veľkú empatiu k svojej práci. Ak to zhrniem, som na švédsku políciu hrdý.

● **Ako je vnímaná verejnosťou?**

Z hľadiska verejnej mienky patríme medzi najdôveryhodnejšie inštitúcie, z verejných úradov je vyššie len zdravotníctvo.

● **Švédska polícia je známa vysokým podielom žien, hovorí sa až o 40-percentách...**

Priamo medzi príslušníkmi polície je to 30 percent, máme ešte asi 8-tisíc občianskych zamest-

nancov, kde je podiel žien ešte oveľa väčší, takže v priemere to môže pasovať.

● **Dokážu sa v takom podiele uplatniť?**

Ženy u nás robia prakticky všade – s výnimkou silových útvarov, nie sú v jednotkách rýchle-

ho nasadenia a v zahraničných misiách.

● **Čas nás tlačí, pár slov na záver? Nejaké pranie?**

Dúfam, že Švédsko získa v hokeji zlatú! (smiech)

Zhovárал sa Peter Ondera

Dve percentá z vašich daní: Pomôžme kolegovi v tiesni! Nič nás to nestojí....

Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj tento rok OZP v SR vyzýva všetkých zamestnancov Ministerstva vnútra SR, aby poukázaním 2% z daní z príjmu za rok 2013 prostredníctvom OZP v SR pomohli kolegovi, ktorí sú preukázateľne na takúto pomoc odkázaní. Teraz je aktuálny čas!

Návod je jednoduchý. Je potrebné vyzdvihnúť si na jednotkách alebo centrách podpory /mzdové účtárne/ tlačivá „Potvrdenie o zaplatení dane“ a z webovej stránky OZP v SR stiahnuť tlačivo „Vyhlásenie o poukázaní sumy do výšky 2% zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby...“ – toto tlačivo vyplniť podľa predtlaču a podpísať. Vyplnené a podpísané tlačivo odovzdať v termíne do 30.04.2014 na miestne príslušný daňový úrad – úrad finančnej správy.

Skutočne je to minimum činnosti v záujme pomoci bližnému. Ukážte prosím, že nie sme lahostajní k problémom našich

blížnych! Vo veľa veciach pomôcť nedokážeme. Skromnou finančnou pomocou však môžeme prispieť všetci – bez toho, aby nás to stálo čo len jeden cent.

Uvedomujeme si skutočnosť, že mnohí z vás už na rôzne ušfachtlé ciele viac rokov prispievajú. My však chceme osloviť skupinu tých, ktorí 2% dane zo svojho príjmu dosiaľ ponechávajú na rozdeľovanie ministerstvu financií a nepoukazujú ich na konkrétny účel. Dôvodov môže byť viac. Pri ich zisťovaní sme však najčastejšie „objavili“ ľahostajnosť. Skúsme prekonať sami seba a nechystať si už teraz výhovorky, ako sme na to pozabudli, nikto nás neoslovil, nevedeli sme, ako to treba urobiť... a podobne. Stačí minimum našej činnosti, aby sme pomohli druhým. Skúsme tieto činnosti realizovať aspoň ako výraz vďaky za to, že my tú pomoc nepotrebujeme. V tejto chvíli...

Pavol Michalík,
podpredseda OZP v SR

Hlasy zdola: Naši informatici ponúkajú mizerný servis

Anketa odhalila realitu

V tomto čísle sme sa rozhodli venovať aj problematike dostatku, resp. dostupnosti a prehľadnosti legislatívnych a interných noriem, ktorými sa majú riadiť policajti a zamestnanci MV SR pri svojej práci. Pre PZ je už testovanie znalostí noriem aj súčasťou pravidelného hodnotenia. Každý zamestnanec by mal mať tieto normy k dispozícii, okrem prítomných verzii je – malo by byť – najdostupnejším spôsobom využitie intranetu MV SR. **Otázka: myslíte si, že v tomto smere MV SR zabezpečuje zamestnancom dobrý, kvalitný servis pre každodennú prácu?**

S takýmto podnetom sme sa obrátili na všetkých predsedov našich základných organizácií s prosbou o názory, pripomienky či návrhy na zmenu a zlepšenie, ktoré redakcia posunie zodpovedným pracovníkom rezortu. Prinášame len výber z niektorých reakcií. (pre rovnosť podmienok sú mená a zaradenie pisateľov v redakcii,

hoci mnohí súhlasili aj so zverejnením identity)

Chceme plné znenia!

Chýba značná časť pôvodných interných noriem v platnom znení (ich pravidelná aktualizácia a vykonávanie zmien). Je zverejnený nový interný predpis, ktorý mení a dopĺňa nejaký starší, avšak najprehľadnejšie je vykonať zmeny a zverejniť aj v celom platnom znení pôvodný interný predpis... Chýba možnosť vyhľadávania interných predpisov spôsobom ako na internete (napr. v Google) podľa hesla napr. zadáš „služobné zbrane“ a nájde ti platné predpisy k služobným zbraňam – volá sa to vyhľadávanie v neštruktúrovaných databázach. Podobne funguje pri fyzickom ukladaní interných predpisov lístkovnica. Je to taký problém?

Zaspali sme...

Ak sa mám stručne a kultívane vyjadriť k predmetnej otázke, tak na mieste je potrebné konštatovať, že v tejto oblasti si PZ nevšimol, že už sme v 21. storočí, zaspal dobu a dá sa povedať, že sme v dobe kamennej. Všetky právne normy by mali byť v elek-

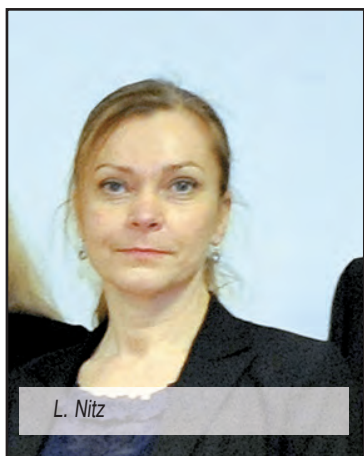
(Pokračovanie na strane 5)

Redakcia POLÍCIA hovorí s predsedníčkou švédskych policajných odborov Lenou Nitz

„V polícii máme 95-percentnú odborovú organizovanosť“

Členkou švédskej policajnej delegácie bola aj Lena Nitz, predsedníčka švédskeho policajného odborového zväzu (Polisförbundet), ktorá je zároveň aj predsedníčkou Severskej policajnej únie Nordiska Polisförbundet (NPF). Mohla nám venovať len niekoľko minút.

● **Aká je odborová organizovanosť v švédskych políciách?**

L. Nitz

Okolo 95 percent.

● **Členmi sú len príslušníci polície?**

Áno, len policajti.

● **V akom ste vzťahu k služobnému vedeniu?**

V dobrom, pracujeme v dobrej klíme pre rozhovory, pre dialóg. Rešpektujeme sa vzájomne, aj rozdielnosť našich úloh, ale máme aj strety, kde sa veľmi tvrdo kladú argumenty na stôl.

● **Je pozícia odborov zakotvená v legislatíve?**

Áno, najdôležitejšie oblasti. Napríklad máme na tomto základe uzatvorenú dohodu o platoch na obdobie troch rokov, tento systém funguje už viac ako desať rokov. V zákone je zafinancované, ktoré problémy sa musia prerokovať s odbormi.

● **Napríklad?**

Napríklad preloženie policajta na iné miesto. Musí sa dospieť k

dohode oboch strán. Často rokujeme o možnostiach zlepšenia pracovného prostredia, diskutujeme a spoločne hľadáme riešenia.

● **Aký hlavný problém riešite? Predpokladám, že poviete – platy...**

Áno.

● **Ktoré ďalšie?**

Platy sú permanentnou témou. Platy a pracovné prostredie. Práve vo chvíli, keď sa tu rozprávame, doma beží rokovanie o počítačových systémoch v polícii, potrebujeme skvalitniť informačné systémy. A tiež pracujeme na tom, aby sa policajné vzdelanie zmenilo na vysokoškolské.

Zhovárал sa Peter Ondera

Upozornenie

Uzávierka budúceho čísla je 10. marca 2014

Redakcia

Európa smeruje k utvoreniu minimálneho štandardu národných polícií v EÚ

(Pokračovanie zo strany 1)
vyššej efektívnosti policajnej práce.

● **Prakticky desiatim posledným dňom vášmu programu pred našim rozhovorom dominovali kontakty so zahraničím. Najprv ste sa s kolegom Mariánom Magdošom venovali vzácnjej návšteve vedenia švédskej polície, ktorá prišla do Bratislavy na pozvanie prezidenta PZ.**

Priznám sa, že k návšteve sme trochu pomohli aj my, myšlienka sa zrodila vlni pri našom bratislavskom stretnutí s prezidentkou EuroCOP-u Annou Nellberg, ktorá, ako vieme, je Švédka. Hľadali sme v Európe partnera na spoluprácu, od ktorého by sme sa mali čo naučiť a zároveň pracuje v podobných legislatívnych podmienkach, ako slovenská polícia. Tak napokon padla voľba na Švédsko a návštevu hlavy švédskej polície berieme ako prvý krok v programe spolupráce. Oceňujeme, že obe strany mali pri stretnutí aj zástupcov odborových organizácií. K rozvoju spolupráce so zahraničím nás tlačí aj vývoj v EÚ, keď sa prehodnocuje Štokholm-

ský program pre roky 2010–2014, ktorý hovorí o vnútornej i vonkajšej bezpečnosti štátov, prebiehajú rokovania k jeho aktualizácii. Keď to zjednoduším, Európa je na ceste postupného zblížovania modelov vnútornej bezpečnosti jednotlivých štátov a nemali by sme zaostať. Zblížovanie... – tým nemyslím len odmeňovanie a sociálne systémy, ale v prvom rade výkonnosť, produktivitu práce polície v porovnatelných kritériách.

● **Čo vás zaujalo na modeli a práci švédskej polície? V rozhovore s pánom Svensonom pripomínam, že Švédi majú skoro desaťkrát väčšiu rozlohu ako Slovensko, takmer dvakrát toľko obyvateľov, ale dokonca o čosi menej policajtov, ako má slovenský Policajný zbor...**

Aj to je pre nás inšpirujúce. Čo je podobné, to je štruktúra ich policajného zboru, približne rovnaké postavenie a pôsobnosť prokuratúry i fakt, že majú len jednu políciu. Dokonca nemajú ani mestské a obecné polície. Z hľadiska štatistiky trestnej činnosti je zložitou, že nerozlišujú delikty podľa závažnosti ako u nás na priestupky, prečiny atď. Švédska

polícia je často terčom kritiky médií za nízku objasnenosť, u nás zasa častejšie za postupy polície pri konkrétnych trestných činoch. Z hľadiska dôvery verejnosti je tu však tiež rozdiel – švédska polícia je spomedzi štátnych orgánov na vrchole dôveryhodnosti, čo u nás zatiaľ akosi neplatí. Aby som to skrátim – pri prvom stretnutí sme tipovali okruhy možnej spo-

lupráce, je tu celý rad faktorov, ktorý nás veľmi zaujíma, napríklad vzdelávanie, systém kariérneho postupu i trebárs práca so ženami, keď, ako je známe, majú Švédi rekordne vysoké zastúpenie žien v polícii. Švédsko je povestné silným sociálnym cítením, ale našinec by bol asi prekvapený, keď poviem, že vo Švédsku sú ženy prijímané do zboru presne za takých podmienok ako muži – vrátane telesnej previerky – a ich policajná legislatíva neponúka ženám v službe také množstvo

bonusov, ako slovenským policajtkám – matkám. V tomto smere rešpektujú princíp rovnosti pohlaví. Sú to veľmi podnetné témy, ktoré chceme ďalej rozvíjať, predpokladáme, že švédska strana nás v blízkom čase recipročne pozve.

● **Hneď po odchode Švédov ste sa vybrali do Bruselu, kde ste vo funkcii I. viceprezidenta s členmi vedenia EuroCOP-strávili niekoľko dní.**

Áno, pod vedením prezidentky EuroCOP-u Anny Nellberg sme absolvovali maratón rokovaní s reprezentantmi stálych zastúpení niektorých európskych krajín v Bruseli a s viacerými inštitúciami EÚ, najmä s predstaviteľmi direktoriátu pre vnútornú bezpečnosť a spravodlivosť i so zástupcami predsedníckeho štátu. Tému som už spomenul – tvorba minimálneho štandardu polícií európskych krajín. Stretnutia boli veľmi podnetné, v plnej šírke však ukázali zložitost problémov a rozdielnosť situácie jednotlivých členských krajín z hľadiska postavenia polície v spoločnosti, pracovných, sociálnych podmienok, vzťahu rozpočtov vnútra k HDP a celý rad ďalších otázok. Približo-

vanie teda bude veľmi zložitý proces, pre nás však môže byť veľmi poučný. Pre mňa z rokovaní a získaných poznatkov napríklad vyplynulo, že na tom nie sme tak zle, ako to šíria rôzni podpisovatelia petícií, v tomto smere nie sme v Európe ako chudobní príbuzní. Všetkým pri rokovaní bolo jasné, že nemožno oddeliť status polície od reálnej ekonomickej situácie tej – ktorej krajiny, tam prosto neexistuje nijaký čarovný prútik, ktorý by mohol situáciu radikálne zmeniť. Istý náš armádny klasik svojho času vyhlásil, že tento štát musí mať na armádu, aj keď na chleba nebude – tak to už dávno neplatí. Oveľa precíznejšie sa bude hodnotiť doslova produktivita práce policajta v celoeurópskom porovnaní. Tá teda začína porovnaním počtu policajtov a počtu obyvateľov krajiny. Automaticky každý štát začína spomínať svoje špecifiká – Slovensko nevynímajúc – ale o tom je práve európsky proces približovania, aby sme zadali určitý minimálny štandard, ktorý bude pre všetky krajiny záväzný.

Zhovárал sa Peter Ondera

Policaiti na východe: v osadách je radosť slúžiť...

Médiá a rôzni aktivisti rozpútali hystériu o brutalite policajtov pri zásahoch v rómskych osadách. Azda by im pomohlo, keby absolvovali aspoň niekoľko služieb s policajnými hliadkami priamo v teréne. Tu sú len niektoré „zážitky“ radových policajtov z návštev v osadách Košického kraja.

Krompachy, jún 2013

Paradoxným bol útok na verejného činiteľa zo strany neprispôsobivých obyvateľov, a to fyzické napadnutie rómskeho špecialistu z OO PZ Krompachy, ktorý je sám príslušníkom rómskeho etnika: Policajná hliadka OO PZ Krompachy dňa 24. 06. 2013 popoludní zisťovala totožnosť maloletých detí, ktoré prichytila pri ničení ovocných stromov v Krompachoch. Na mieste sa začali schádzať miestni obyvatelia Družstevnej ulice, tí začali policajnej hliadke slovné nadávať, pričom sa na ich adresu vulgárne vyjadrovali. 26-ročný Krompašan sa snažil vniknúť do služobného vozidla, čo sa mu nepodarilo, pretože mu v tom hliadka zabránila. Na to fyzicky napadol policajta, opakovanými údermi ho odsotil na stojace služobné vozidlo. Okolostojaci zhromaždený dav útočníka odtiahol od zasahujúcich policajtov. Útočník sa snažil z miesta odísť, potom opäť z davu vybehol a snažil sa napadnúť policajta s lopatou v rukách. V tom mu opäť zabránili okolostojaci obyvatelia, zobrali mu lopatu z rúk a odtiahli ho. Policajtov v tomto prípade nespôsobil zranenie, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrovanie a PN a ani žiadnu škodu na majetku. Vyšetrovateľ OKP Spišská Nová Ves útočníka 26-ročného muža z Krompach obvinil z útoku na verejného činiteľa.

Michalovce, august 2013

Dňa 3.8. o 20.15 hod. boli policajné hliadky vyslané operačným dôstojníkom OR PZ v Michalovciach do osady na Mlynskú ulicu v Michalovciach, kde malo dochádzať k hromadnej bitke a narúšaniu verejného poriadku. Po príchode na miesto hliadky zistili, že skupina približne 100 miestnych obyvateľov vyzbrojených železnými tyčami a palicami sa fyzicky napáda, pričom hádžu po sebe palice a dosky. Zároveň zistili, že do ich príchodu miestneho 27-ročného muža doposiaľ neznáma osoba pichla nožom do ramena. Zraneného muža lekári ošetrili v michalovskej nemocnici a prepustili do domáceho liečenia. Počas služobného zákroku jeden muž z rozvášneného davu bezdôvodne udrel dreveným predmetom policajta po temene hlavy a spôsobil mu povrchové poranenie hlavy bez práceneschopnosti. Útočník využil situáciu, keď sa policajť na krátku dobu otočil k davu chrbtom a zaútočil.

Polícia následne situáciu v osade upokojila bez použitia donucovacích prostriedkov a osadníci sa rozišli. Situáciu v osade polícia ďalej monitorovala. Krátko pred 23.00 hod. vyšli dvaja muži na ulicu, pričom boli ozbrojení palicou a tyčou, vykrikovali a rušili nočný pokoj. Policajná hliadka osoby vyzvala, aby upustili od

protiprávneho konania, pričom muži výzvu neuposlúchli a jeden z nich sa dal na útek. Polícia oboch mužov (26, 42) za použitia donucovacích prostriedkov zaistila a eskortovala na policajné oddelenie k ďalším úkonom, nakoľko sa dopustili priestupku proti verejnému poriadku. V súvislosti s útokom na policajta vyšetrovateľ OKP OR PZ v Michalovciach obvinil zo zločinu útoku na verejného činiteľa 22-ročného Michalovčana.

Petrovce nad Laborcom, október 2013

Vyšetrovateľ OKP Michalovce 21.10.2013 vzniesol obvinenie zo zločinu útoku na verejného činiteľa dvom mladíkom vo veku 17 a 18 rokov z miestnej osady v obci Petrovce nad Laborcom v Michalovskom okrese. Dvaja miestni tínedžeri zaútočili na policajnú hliadku OO PZ Strážske, ktorá bola vyslaná preveriť oznam, pri preverovaní sa začali na mieste schádzať miestni obyvatelia, medzi ktorými boli aj dvaja obvinení mladíci, ktorí púšťali hudbu cez malý reproduktor. Policajti ich niekoľkokrát upozornili, aby stíšili hudbu, pretože nepočuli oznamovateľa. Policajť podišiel bližšie k jednému z nich a vyzval ho, aby preukázal svoju totožnosť a ak výzvu neuposlúchne, bude predvedený na policajné oddelenie. Obvinený mladík to odmietol, tak ho policajť požiadal, aby nastúpil do služobného auta. Aj to mladík odmietol, strčil do policajta a chytil ho okolo krku. Vtedy k nim pristúpil druhý z obvinených mladíkov, ktorý fyzicky napadol pästou policajta. Druhý z policajtov ho odsotil nabok. Potom sa obaja obvinení rozbehli za policajtom,

ktorý kráčal k služobnému vozidlu, obaja ho strhli na zem a začali vzájomne zápasíť. Druhý člen hliadky vytiahol služobnú zbraň a použil varovný výstrel do vzduchu. Vtom sa obaja obvinení ako aj ďalšie prítomné osoby rozutekali do obydlií. Napadnutý policajť utrpel zranenia s dobou liečenia cca 2 mesiace.

Štatistika: V roku 2013 bolo v rámci útvarov v pôsobnosti Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach evidovaných celkom 42 prípadov útokov na policajtov kvalifikova-

ných ako útok na verejného činiteľa v zmysle §§ 323, 324 Trestného zákona, z ktorých 40 bolo objasnených. Týchto skutkov sa dopustilo celkovo 47 (3 mladiství) páchatel'ov, z ktorých 19 (2 mladiství) boli pod vplyvom alkoholu. V troch prípadoch bol skutok spáchaný s použitím zbrane. Zväčša išlo o nezamestnaných páchatel'ov (celkom 30 osôb).

kpt. Mgr. Jana Mésarová,
KR PZ Košice,
—red—

Príslušníci PZ môžu aj za počasie, správca ciest za nič?

Motto: Vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené. (cestný zákon)

Len čo (skoro každý rok) našich cestárov prekvapí nečakane – trebárs v decembri – prvý sneh, policajti sú tí najhorší, lebo autá nechcú pustiť na neodhrnutú vozovku, znižujú maximálnu rýchlosť, obmedzujú hmotnosť a dĺžku vozidiel, ktoré môžu vyliezť trebárs na Donovaly... a kto neposlúchne, bude potrestaný pokutou. Nič populárne, hoci to policajti robia v záujme bezpečnosti cestnej premávky, na ochranu životov a zdravia účastníkov premávky. A čo správca? Za čo zodpovedá správca, môže mu dať polícia pokutu, lebo nezabezpečil zjazdnosť vozovky?

Zaujímavá myšlienka, pretože prax prináša množstvo príkladov, kde je hlavným vinníkom aj dopravnej nehody s vážnymi následkami správca komunikácie, presnejšie jeho nečinnosť, ale vynadané dostane policajť a pokutu spravidla vodič. Opýtali sme sa odborníkov na Odbore dopravnej polície PPZ, či existuje nejaké ustanovenie, ktoré by umožňovalo priame sankcionovanie správcu komunikácie políciou za nespĺnenie povinností. V skratke: neexistuje, je to právomoc vlastníka alebo zriaďovateľa, v takom prípade prichádza do úvahy správne konanie, alebo sú vzťahy vrátane sankcií ošetrované v zmluvách s firmami, ktoré fyzicky zimmú údržbu ciest priamo vykonávajú. A kto sa zahĺbi do ustanovení napr. cestného zákona, zistí, že jeho formulácie sa priam blížia dokonalosti, ako sa vyhnúť zodpovednosti za reálny stav vozovky. Cestný zákon skrátka robili cestári sami pre seba, nie pre vodičov a už vôbec nie pre policajtov, ktorým každý nadáva, akoby oni zodpovedali za stav vozoviek i za ten sneh, čo padá...

(po)

Anketa odhalila realitu

(Pokračovanie zo strany 3) tronickej podobe, spolu aj s doplnkami, napr. ako to je u N MV SR č. 175/2010 v znení neskorších predpisov, kde je farebne zapracovaná aj tá ktorá zmena. V súčasnej dobe sú interné právne normy vo väčšej miere publikované na stránke P PZ (v bývalej sekcii legislatívy) vo vestníkoch podľa poradia, avšak ak hľadám novelizáciu právnej normy, ktorej sa to týka a neviem číslo vestníka, tak musím prezerať všetky. Na mieste by bolo vhodné zriadiť jednu stránku, ktorá by sa venovala všetkým interným právnym predpisom, kde by bol vyhľadávač, pomocou ktorého by som si uvedenú normu bez problémov našiel. Myslím si, že v 21. storočí by to nemal byť problém. Ak sa mám vyjadriť k servisu zo strany MV SR, tak tu sú veľké rezervy.

Hrôza!

MV SR nezabezpečuje pre svojich zamestnancov prakticky žiadny servis v tomto smere, takže sa nedá povedať, či je dobrý a kvalitný. To čo je v ponuke na stránke MV SR, je neprehľadné, orientácia v nariadeniach je na veľmi nízkej úrovni. Niektoré sú zmenené x-krát, ale nikde ne-nájdeš úplné znenie. Je to hrôza!

Prehľadnosť!

Interné akty sa permanentne aktualizujú, čo spôsobuje ich neprehľadnosť. Bolo by potrebné, aby navrhovateľ po schválení doplnku tento zapracoval (najlepšie inou farbou) do pôvodného interného aktu, a následne v elektronickej forme sprístupnil na intranete, tak aby bolo vždy k dispozícii úplné znenie interného aktu, s farebne vyznačenými zmenami a doplnkami.

Stále lepíme...

Pokiaľ sa jedná o pokyny, rozkazy a nariadenia MV a PPZ a pokiaľ človek vie, aké číslo hľadá, tak na kancelárii PPZ nájde čo potrebuje. Ak však neviem číslo a potrebujem niečo nájsť podľa nejakého slova alebo oblasti, ktorej sa vec týka alebo je potrebné hľadať nejaký pokyn nejakého riaditeľa nejakých sekcie a pod., tak nastáva problém, ako písomnosť nájsť. Zrejme by nebol zlý nejaký vyhľadávač, ktorý by dokázal prehľadať písomnosti v rámci celého MV. Taktiež problém vidím v tom, že každú chvíľu sa niečo novelizuje, a následne nájsť niečo v konečnej podobe je problematické. Na stránke kancelárie PPZ sa nájde zopár nariadení alebo pokynov, kedy je tu aj konečná verzia s novelami napr. N MV SR 175/2010, ale takých je skutočne len pár a pri ostatných nezostáva len hľadať pôvodné písomnosti a novely vlepovať, pokiaľ chce mať človek úplnú písomnosť.

Na internete lepšie, ale tam sa nedostaneme

Podľa mňa by mal mať v rámci intranetu každý policajt jasný priamy prístup do legislatívnych noriem. Nakoľko bol odstránený voľný prístup na vybrané interne-

tové stránky, tak nie je možný ani priamy prístup. Na intranete by mali byť prístupné právne normy v aktuálnom znení.

Chaotický stav

Vyhľadávanie právnych noriem by mohlo byť prehľadnejšie, keby vyhľadávanie bolo zabezpečené nejakou formou vyhľadávača podľa kľúčového slova alebo spojenia (napr. utajený svedok) a následne by boli vyhledané všetky právne normy upravujúce danú problematiku, t.j. nariadenia, rozkazy, zákony. V prípade utajovaných skutočností by to mali byť odkazy na čísla nariadení resp. zákonov. Súčasný chaotický stav v tejto oblasti, kde je neskutočné množstvo zmien a doplnkov právnych noriem, robí túto oblasť vo všeobecnosti v podmienkach PZ neprehľadnou.

Kolko hesiel potrebujeme?

Prvá vec! Prečo policajti nemajú jedno heslo na prístup do všetkých databáz, ku ktorým majú oprávnenie? Z tých hesiel je človek pomaly na hlavu. To je pr-

vá vec. Druhá: našich informatikov by som premenoval na *dezinformatikov*, svedčí o tom súčasný stav:

- aby som v roku 2014 nemal vyhľadávač podľa kľúčového slova alebo čísla predpisu, to už nie je ani na zamyslenie!

- aby naši informatici neboli schopní novely nariadení upraviť tak, aby ich nebolo potrebné vytáčať a prelepovať, je minimálne choré!

- prečo nie je možné ponechávať aj staré nariadenia pod tým istým číslom nariadenia s vyznačením noviel? Veď často sa hodí človeku vrátiť sa aj k starým nariadeniam hlavne pri ich novelách, mnohokrát ich aj potrebujeme, keď hľadáme platnú legislatívu v čase skutku... V každej službe sa často menia predpisy. Napríklad kynológia za posledných sedem rokov má už piate číslo Nariadenia MV, a to sa deje aj u ostatných nariadení. Nepochopiteľné!

- prečo sa všetky rozkazy, pokyny, nariadenia, zákony a iné písomnosti nenachádzajú na jednej stránke? Musíš ich hľadať podľa jednotlivých sekcií, toto už asi nikde inde v EÚ neexistuje. To je ukážka využívania informačných technológií v podmienkach PZ. Mohli by sme poučiť ostatné členské krajiny, ako sa dá udržiavať chaos. Hlavne, že skoro na každej rade predsedov počúvam,

ako sú informatici finančne nedocenení. Doprial by som im pracovať a byť odkázaný na nariadenie alebo iné dôležité dokumenty v takomto informačnom chaosu.

Urobte už poriadok!

Som rád, že sa niekto konečne bude zaoberať otázkou dostupnosti a prehľadnosti interných aktov riadenia v rezorte MV SR. Interné predpisy sa síce dajú všetky vyhľadať na intranete, ide však o neprehľadný systém, hlavne pre radových policajtov, nakoľko vyhľadávanie je možné len podľa čiastok, resp. podľa čísel interných predpisov. Chýba vyhľadávanie podľa názvov, prípadne podľa kľúčových slov. Ďalším závažným nedostatkom je, že interné predpisy sú často menené a policajti si musia zložiť vyhľadávač všetky zmeny. Vhodným riešením by bolo, keby vestníky s internými predpismi fungovali ako zberka zákonov, že by sa zverejňovalo prvé vydanie, teda pôvodné znenie a zároveň úplné znenie, teda so všetkými zmenami, aby policajti nemuseli

vyhľadávať predpisy, ktoré menili ten pôvodný.

Chcem však upozorniť aj na ďalší problém súvisiaci s internými predpismi, a to je podľa mňa už v dnešnej dobe zbytočné zasielanie printovej verzie interných predpisov. Pokiaľ by sa realizovalo zverejňovanie všetkých interných predpisov v elektronickej forme a zverejňovanie predpisov v úplnom znení, a to z dôvodu, že na každom útvaru, kde je založená zberka interných predpisov, sa tieto po každej zmene musia aktualizovať, je to záťaž hlavne pre riadiacich pracovníkov základných útvarov, kde väčšinou nemajú ani sekretariáty a pri súčasnom tempe aktualizácií a zmien nič iné nerobia, len vystríhajú a vlepujú, prepisujú a evidujú. Ide o zbytočnú administratívnu záťaž riadiacich pracovníkov, ktorí majú riadiť, a nie strihať a vlepovať ako detičky na výtvarnej výchove! Myslím si, že pri zverejňovaní úplných znení by zmenu vykonal len jeden pracovník a všetkým by bolo sprístupnené aktuálne znenie predpisov.

Radšej „Word“

V tejto spleti nariadení, rozkazov a pokynov a ich noviel, ktoré boli vytvorené nezriedka v období niekoľkých rokov, je problematické sa orientovať, často i dostupnosť je problematická. Pracovať s nimi je tiež obtiažne, nakoľko

veľakrát musí policajt čítať pôvodné nariadenie a k tomu 3 – 4 novelizácie. Tiež je problematické vyhľadávanie noviel na intranete, čo spôsobilo najmä evidovanie noviel podľa čiastok a nie podľa čísla novelizácie. Riešením by

bolo zaviesť pravidlo, že zodpovedný gestor, ktorý pripravuje novelizáciu konkrétneho nariadenia, rozkazu či pokynu by mal povinnosť zapracovať novelu do príslušného nariadenia, rozkazu alebo pokynu a tento vydať ako nariadenie v plnom znení a v prípade, že nariadenie, rozkaz alebo pokyn obsahuje vzorové tlačivá, tak toto zverejniť i vo worde. Uvedené by vo veľkej miere sprehľadnilo súčasný stav a ušetrilo by veľa času!

Funguje aj svojpomoc

Ja osobne si myslím, že všetko by malo byť na intranete, ale to, čo tam je, je značne nedostačujúce a neprehľadné. Situáciu by zlepšilo, keby na intranete boli všetky normy systematicky, tematicky aj chronologicky usporiadané a zobrazené (a samozrejme by sa mali dať vyhľadávať), pripravené na stiahnutie a spracované takou formou, aby sa policajti vedeli z toho sám preskúšať a vedeli si vybrať, čo je dôležité a potrebné. Preškolenie typu „nariadenie to a to sa zmenilo“ bez toho aby policajti poznali obsah, je zbytočné, ale veľakrát sa preškolenia konajú práve takouto formou. Myslím si, že problém je aj v nadriadených, oni ako prví si to majú naštudovať a zdôrazniť, čo je pre jeho podriadených dôležité. Každý by mal vedieť to, čo potrebuje k svojej práci a na to musí byť aj vyčlenený čas a priestor. Ešte som chcela dodať, že niektoré útvary, veľakrát malé, majú veľmi „dobré pomôcky“. Mali by sa vyčleniť osoby, ktoré by tieto materiály spracúvali a updatovali na intranete. Tým by sa ušetril čas, aby každý nemusel naštudovať všetko a bolo by to

priehľadné. Kto pripraví niečo praktické, mohol by to tam – po skontrolovaní – zavesiť.

Nedá sa s tým robiť!

Môj názor je jednoznačný, v tejto oblasti je polícia absolútne zaostalá. Hoci ku každodennej práci potrebujeme obrovské množstvo aktuálnych zákonov a nariadení, ich dostupnosť v rámci MV SR je katastrofálna. Ak sa aj k nejakej norme alebo nariadeniu dostanem cez MV net, ide o naskenovaný dokument vo formáte pdf, a samozrejme neaktualizovaný. Ak si ho chcem aj v rámci vlastných možností aktualizovať, opäť smola, v takej forme ako je spracovaný, nie je možné s daným textom pracovať. Je to bezvýhodisková situácia aj pre tých pár jednotlivcov, ktorí ešte majú snahu niečo študovať. Takto sa pracovať nedá. Veľmi by pomohlo, keby všetky normy, zákony, nariadenia, rozkazy, vestníky... boli spracované na jednej stránke, vo formáte Word a samozrejme aktualizované. Ak sa s touto situáciou dá niečo urobiť, vopred Vám ďakujem.

Doprava: Rok koňa začal veľmi zle...

Čínsky Rok koňa, ktorého charakterizuje rýchlosť, začal na našich cestách mimoriadne zle. Jedna vážna nehoda za druhou... Najotrásnejšia sa asi stala 9. januára na Orave, kde pri čelnej zrážke nezavinene zahynuli mladí rodičia Veronika a Ludvík (25 a 23 rokov). Ich 11-mesačný synček Eliáško prežil, je však sirotou ešte skôr, ako sa naučil chodiť a mohol si zapamätať vlastných rodičov... Od 1. januára do 2. februára 2014 máme na cestách 32 mŕtvych a 70 ťažko zranených... A to sme vlni dosiahli absolútny rekord v zníženej počtu obetí na 223, rok predtým Slovensko prvýkrát v histórii išlo pod hranicu tristo mŕtvych.

Štart roka je teda hrozny, zrejme sa na strašidelnej bilancii najviac podpísalo počasie. Hocako, je to vážny signál, že dopravníci poľaviť nemôžu a tí, čo držia volant, nech každú sekundu myslia na Eliáškovu smutnú očku...

(er)

Pozvánka na tradičné stolnotenisové stretnutie

Vážené milovníčky a vážení milovníci bielej loptičky, v piatok 4. apríla 2014 si urobte čas a zúčastnite sa V. majstrovstiev MV SR alebo XVIII. Turnaja Putovného pohára POLÍCIE (PPP) v stolnom tenise v bratislavskej Rači.

Menovité prihlášky zašlú zodpovední pracovníci z OPP-PPÚ krajských riaditeľstiev PZ za celý kraj podľa stanoveného kľúča a kategórie, prípadne individuálne, v termíne do 28. 3. 2014 na adresu Odborový zväz polície v SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, e-mail: ladislav.gracik@minv.sk. Sekcie a útvary MV SR zasielajú prihlášky na OV PPZ.

Plné znenie propozícií nájdete na www.ozpsr.sk (red)

Pokrok MV SR v e–službách pre občana je chvályhodný, len sa zabudlo na zamestnancov...

Stav nášho intranetu je žalostný, tvrdia mnohí a majú zrejme pravdu

V tomto čísle publikujeme výňatky z ankety, v ktorej sme sa pýtali policajtov i občianskych zamestnancov v službách polície, ako sú spokojní s dostupnosťou a použiteľnosťou právnych predpisov a interných predpisov na našom intranete pre svoju každodennú prácu. Súhrn ankety len potvrdil naše očakávania, keďže tých ponôš sa tu hromadí veľa a najmä už dlho...

Aj Ministerstvo vnútra SR v posledných rokoch nasadilo masívne tempo pri zabezpečovaní elektronických služieb, vo vzťahu k občanovi je dokonca nositeľom viacerých vládnych úloh a rezort do týchto projektov investuje milióny. Potešiteľné, chvályhodné, aj keď niektoré vládne projekty – nehovoríme o rezorte vnútra – idú pomalšie, ako sa predpokladalo. V našich podmienkach sa zákonite najviac pohla dopredu sekcia verejnej správy – z hľadiska servisu pre občanov.

Bieda!

Zdá sa však, že rezort v tejto oblasti akoby zabudol na vlastných zamestnancov na tzv. bezpečnostnom úseku. Spustil sa síce modernizovaný SAP, ktorý je dôležitý pre ministerstvo ako také, neustále pribúdajú databázy, ale aj anketa svedčí o tom, že rezort urobil málo pre tisíce ľudí, ktorí denne musia pracovať so základnými dokumentmi policajnej práce, teda so zákonmi a internými aktmi riadenia. Anketa popisuje reálny stav, ktorý nás úrovňou – aj pri porovnávaníach

s inými ústrednými orgánmi štátnej správy – posúva niekde pred rok 2000. V snahe usporiť prevádzkové náklady rezort tiež výdatne obmedzil počet zamestnancov, ktorí majú prístup na „vonkajší“ internet s odôvodnením, že sa často zneužíval pre súkromné aktivity. Isto, prípadov zneužitia internetu asi nebolo málo, ale s vaničkou sa vylialo aj dieťa, doplatili na to mnohí, ktorí sa len usilovali „vonku“ dopátrať noriem, lebo ich nemajú sprístupnené „doma“ – aj s príslušným vyhľadávateľom a ďalším elementárnym servisom, hodným 21. storočia. V skratke: v tejto oblasti rezort vnútra hanebne zaoštal a veľa zamestnancom dlží, každý to vie. Čo si majú o situácii myslieť radoví policajti, ktorí sú skúšaní zo znalostí predpisov a odpoveď na položenú otázku majú hľadať v desiatich alebo pätnástich novelizáciách?

Vieme, čo treba...

A v tom je najväčší problém: každý vie, že situácia nie je dobrá, skôr na hanbu, a každý tiež vie, ako by mal tento servis vyze-

rať a fungovať, pretože to vidí všade naokolo. Vieme tiež, že naše ministerstvo vo veľkom rozsahu nakupuje nové počítače a servery, čo by malo vyriešiť častú pomalosť v prístupe k databázam, to však samo osebe nerieši problémy, ilustrované v našej smutnej ankete, keďže v rezorte na intranete nenájdete ani čerstvo aktualizované plné znenia základných legislatívnych noriem pre policajtov a kvalitu práce s internými normami anketa plne vystihuje.

Problém vznikne, keď sa začneme pýtať, prečo je vlastne situácia taká ako je? Boli iné priority? Chýbajú odborníci? Nie je záujem uľahčiť ľuďom prácu a urobiť ju kvalitnejšou? Hovorili sme – aj dosť dlho – s viacerými „výkonnými“ ľuďmi na ministerstve i na prezídiu, ktorých legislatíva a informatika živí. Môžu mať na tento problém rozdielne názory, nám sa však ukazuje, že organizačné a s tým súvisiace personálne zmeny uplynulých rokov v nemalej miere zapríčinili, že „servis pre domácich“ veľmi nemá kto robiť. To totiž nie je len otázka kúpy a inštalácie potrebných aplikácií napríklad na tvorbu a evidovanie interných predpisov, ale celý systém musí niekto „nakrmiť“ obsahom aj roky dozadu, „niekto“ sa musí postarať o aktualizáciu noriem, o prípravu úplných aktuálnych znení noriem a nariadení

aj pri zachovaní pôvodných verzií v časovej postupnosti. V neposlednej rade niekto musí strážiť ústavnosť a zákonnosť interných predpisov. To všetko si vyžaduje ľudskú prácu, veľa z nej neurobí počítač automaticky. Nuž a o sprístupňovanie, ich zákonnosť a záverečnú redakciu interných aktov riadenia sa na kancelárii ministra starajú „až“ traja pracovníci, stíhajú akurát prílev nových noriem, nie však úpravu starých.

A tu sa ukazuje akýsi nesúlad. Po zrušení sekcie legislatívy sa vlastne hlavné bremeno prenieslo na kanceláriu ministra vnútra. Stavil by som sa, že doteraz veľa ľudí v rezorte nevie, že normy a nariadenia musí hľadať na intranete pod hlavičkou Útvary, najšť si Kanceláriu ministra vnútra a tam kliknúť až na tretí riadok, na Prehľad interných noriem... Nájdete aspoň plné názvy noriem aj s číslami aktualizácií, nielen anonymné číslo čiastky... Oveľa ďalej je, samozrejme, systém JASPI, ale k nemu tiež mnoho ľudí nemá prístup.

Krok vpred?

Kto teda bude robiť systémovú, razantnú zmenu v tejto oblasti? Je do určitej miery výhodou, že pani vedúca služobného úradu Denisa Saková pôsobila predtým v našom rezorte vo funkcii generálnej riaditeľky sekcie informatiky, vidí a pozná súvislosti. Faktom však je, že na odstráne-

nie spomínaného problému musia sústrediť sily viaceré zložky a „ktosi“ im musí jednotne „zaveliť“. Na Prezídiu PZ síce tiež máme odbor informatiky, jeho zameranie je však viac výkonné, orientované na správu, na prevádzku. Nuž a v súvislosti s nárastom počtu rôznych „živých“ databáz sa na nedostatok práce vôbec nemôžu sťažovať.

Stručnú správu o reálnej situácii v problematike elektronickej evidencie interných predpisov dostal do rúk aj minister vnútra. Konštatuje sa v nej, že najmä s nástupom programu ESO interné normy rapídne pribúdajú, akútny stav si vyžaduje systémové a urýchlené riešenie. Podľa našich informácií je už zakúpený softvér na báze „microsoftáckeho“ SharePoint-u, určený na zverejňovanie produktov, je zriadená pracovná skupina a prípravy sa vraj rozbiehajú, konkrétnych informácií u tých, ktorí majú na celom projekte robiť, je však ešte veľmi poskromne.

Redakcia v tejto súvislosti požiadala o komplexnejšie stanovisko Ing. Jozefa Čapušku, generálneho riaditeľa Sekcie informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti MV SR. Jeho pohľad radi zverejníme v marcovom čísle, najmä ak bude obsahovať aj reálne termíny.

Peter Ondera

Na tému posilňovania členskej základne hovoríme s podpredsedom OZP v SR Ladislavom Gračíkom

Cesta je v zvýšení atraktívnosti členstva pre zamestnancov, v počte členov zasa sila kolektívneho vyjednávania

● Pán podpredseda, na decembrovej rade boli plénu predstavení predsedovia troch nových základných organizácií. Priblížte nám tieto procesy zrodu.

Dlhodobu usilujeme o posilnenie našej členskej základne, pretože to aj v súvislosti s meniacimi sa podmienkami v rezorte považujeme za kľúčovú úlohu. Túto potrebu ešte posilnil program ESO, keď vzniklo v rezorte množstvo nových organizácií. Sprievodným javom boli masívne organizačné presuny zamestnancov, ktorí ostali nepokrytí kolektívnymi zmluvami, čo oberalo zamestnancov o bonusy, v nich zakotvené. Začnem však základnou takpovediac klasickou organizáciou v relatívne mladom policajnom okrese Nové Mesto nad Váhom, kde sa odborári chytili iniciatívy a rozhodli sa založiť vlastnú ZO. Oceňujem, že od počiatku sa táto myšlienka stretla s pozitívnym ohlasom služobného vedenia, a tak má nový predseda Rastislav Gašpar ústretového partnera v osobe riaditeľa OR PZ mjr. Ing. Mária Jamrišku. Utvoril odborom všetky podmienky pre prácu a na jar dokonca plánuje služobný aktív, na ktorý sme pozvaní, aby sme bližšie predstavili činnosť OZP v SR celému kolektívu riadi-

telstva. Tak by som si spoluprácu predstavoval všade.

● Všetky rekreačné a stravovacie zariadenia zobralo pod krídla novovzniknuté Centrum účelových zariadení MV SR. Aj tu už vznikla základná organizácia OZP pod vedením Igora Huščavu...

Áno, to je presne prípad vzniku nových organizácií, ktoré vznikli v rámci programu ESO a nemali nijaké odborové krytie. Centrum má celoslovenskú pôsobnosť, čo je pre odborovú prácu určitá nevýhoda, pokrýva všetky naše rekreačné a stravovacie zariadenia, ale myšlienka založenia organizácie sa tu veľmi rýchlo uchytila a v priebehu prvého mesiaca má už vyše 50 členov. Chcelo to však chodiť po Slovensku a vysvetľovať. Tak sme boli napríklad aj v jedálni v Trnave, prešli sme viacero rekreačných zariadení a, samozrejme, neobišli sme ani jedáleň v Bratislave na Račianskej ulici, kde sídlime. Problém bol v tom, že toto centrum vzniklo ako príspevková organizácia, zamestnancov nepokrývala ani jedna kolektívna zmluva

vyššieho stupňa, pôsobila tu len rada zamestnancov. Ľudia tak prichádzali o množstvo benefitov, ktoré zmluvy garantujú ostatným zamestnancom MV SR, mohli sa vlastne oprieť len o Zákoník prá-

Kolektív pracovníkov jedálne na Račianskej ul. v Bratislave prejavil o vstup do odborov veľký záujem

ce. Kolektívna zmluva je už podpísaná a činnosť sa dobre rozbieha aj vďaka iniciatívnosti a aktivite predsedu Igora Huščavu, pochopenie sme našli aj u riaditeľa tohto centra JUDr. Jána Dubovca. Napokon spomeniem ešte základnú organizáciu pri Centre polygrafických služieb, teda v bývalých Tlačiarňach MV SR, kde sa odborového žezla ujala Veronika Rybanská. Keďže ide o cestlivý kolektív, do odborov vstúpilo 95 percent zamestnancov centra – s plným pochopením riaditeľa Ing. Jaroslava Koválika.

● Centier máme teraz ako maku, takže toto je smerovanie?...

Áno, citlivo vnímame rastúci podiel občianskych zamestnancov a je našou povinnosťou ponúknuť im pomocnú ruku. Doteraz časť z nich odborovo pokrýval SLOVES, ale je logické, že k zamestnancom má najbližšie odborová organizácia, sídliaca priamo v rezorte. Začínáme preto aj s kontaktmi v Inštitúte pre verejnú správu, ktorý tiež patrí pod Centrum účelových zariadení. Je tu celý rad ďalších organizácií, ktoré sú už organizačne pod MV SR a tvoria našu potenciálnu členskú základňu, najväčšie zdroje vidíme v centrách a v jednotkách podpory pri KR PZ a OR PZ. Pôjdeme týmto smerom, sú tu veľké počty zamestnancov bez akéhokolvek krytia.

● Hocikoho oslovíte s ponukou členstva v odboroch, prvá reakcia ľudí je: A čo z toho budem mať? Časť ľudí síce hreje predstava tvrdej práce v prospech všetkých, mnohí sú však pragmatickejšie založení a musíme to brať ako realitu. Skrátka, odbory musia ponúkať čle-

nom výhody, ktoré nemajú ostatní zamestnanci – nečlenovia. Odbory dosiaľ zväčša bojovali za všetkých. Mení sa niečo v stratégii OZP? Hľadá formy a metódy, ako urobiť členstvo atraktívnejšie?

Skúsenosť ukazuje, že je potrebné utvárať benefity len pre členov OZP, aby členovia videli, že niečo z členstva majú, ľudí to veľmi oslovuje, keď dostanú niečo navyše. A čím budeme mať väčšiu členskú základňu, tým ľahšie sa dajú pre členov vyrokovať rôzne bonusy a výhody, trebárs v poisťovníctve, v kultúre či v rôznych oddychových aktivitách. Vedenie OZP v tomto smere podniká veľa krokov, rád by som však upozornil a vyzval predsedov našich základných organizácií, že aj miestne sa v tomto smere ponúka veľa možností. Vďaka miestnym kontaktom dokážu aktívni predsedovia pre svojich členov, prípadne pre všetkých členov OZP všeličo vybaviť, spomeniem čo len aktivity SOŠ PZ Pezinok či SOŠ PZ Košice, ale trebárs aj základnú organizáciu v Trnave. Toto je cesta, ktorou musíme ísť, v rozšírení členskej základne je zasa podstata úspechu pri kolektívnom vyjednávaní.

Zhovárал sa Peter Ondera

„Sme ešte len na začiatku práce,“ hovorí predseda novej ZO Igor Huščava

Predsedu základnej organizácie OZP v SR pri Centre účelových zariadení MV SR Ing. Igora Huščavu oslovila redakcia POLÍCIA s niekoľkými otázkami:

● **Pán predseda, v rámci OZP to nie je až tak ojedinelé, predsa však to nie je štandard: dlhé roky vediete rekreačné zariadenie Kremenc v Tatranskej Lomnici, vo vzťahu k Centru účelových zariadení ste zamestnanec a priamy podriadený.**

Na čelo odborovej organizácie pri Centre účelových zariadení MV SR sa postavil Igor Huščava

ný. A postavili ste sa na čelo odborovej organizácie. Čo vás motivovalo?

Keďže sme sa stali zamest-

nancami príspevkovej organizácie Centrum účelových zariadení MV SR, rýchlo sme zistili, že už ďalej nemáme benefity, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv, vlastne nám ostala len opora v Zákonníku práce. To bol hlavný motív, že som chcel, aby naši ľudia mohli mať všetko to, čo ostatní zamestnanci MV SR. Každý si vie predstaviť platy našich zamestnancov, každé ďalšie mínus by vnímali veľmi bolestne a najmä by si to nezaslúžili. Takže preto som sa rozhodol, aby ľudia mali svojho

zástupcu pri kontaktoch s hospodárskym vedením. V praxi sa totiž už stávalo, že človek ochorel, ale prišiel do práce, len aby

neprišiel o peniaze, a tak nakazil ďalších. To preto, že nemal výhody, ktoré ponúkajú kolektívne zmluvy aj vo vzťahu k pracovnej neschopnosti. Podpisom kolektívnej zmluvy sa toto zmenilo, naši ľudia sú už lepšie chránení.

NA SLOVÍČKO

● **S akým ohlasom sa stretla myšlienka založenia odborovej organizácie takpovediac v pléne?**

Myslím si, že s dobrým, ľudia pochopili, o čo ide. Samozrejme, viedli sme diskusie o niektorých benefitoch, napríklad o využití sociálneho fondu. Čiastka na stravu je napríklad nezdaniteľná, kým na iné činnosti sa zdaňuje, a tak padli návrhy, aby sme vlastne celý sociálny fond prejedli, s čím som nesúhlasil. Napokon sme dospeli ku kompromisu, ostalo aj na iné činnosti a keď predtým bol príspevok na jedno hlavné jedlo niekde 13, niekde 23 centov, dohodli sme sa na 20 centoch, čo je podľa mňa citelné. Treba pristo

ľudmi diskutovať a mať argumenty.

● **Nevýhodou vašej organizácie je rozptýlenosť členov vlastne po celom území Slovenska...**

Sme úplne na začiatku práce, ladíme činnosť výboru a utvárame systém dôverníkov, s ktorými budeme spolupracovať, aby sme túto nevýhodu odstránili a aby ľudia povedali, čo členovia od nás očakávajú. Všetko sa ešte len ukáže, je jasné, že sa všetci spolu nemôžeme stretnúť ani na výročnej členskej schôdzi. (er)

Reflexných viest je dostatok

Dostali sme do redakcie avízo z nomenovanej základnej organizácie, že v útvare majú nedostatok reflexných viest bez rukávov s nápisom POLÍCIA. Vraj sa na každého neujdu, vozia sa v kufre auta, hľadky si ich teda striedajú a niekedy nie je čo navliecť na seba, navyše sú poničené a špinavé. Prečo?

Redakcia sa obrátila s otázkou dostatku reflexných viest na Sekciu hnutelného a nehnuteľného majetku MV SR, kde

nám Ing. Katarína Šikulová z komoditnej skupiny 12 poskytla bližšie informácie. Reflexných viest by podľa jej slov mal byť v

GLOSA

zboře dostatok, je to inventárna súčiastka so stanovenou životnosťou na päť rokov a nedostali z útvarov nijaký signál o ich aktuálnom – či i len miestnom – nedostatku.

Náhodne sme obtelefonovali štyri obvodné oddelenia PZ. Všade nám potvrdili, že každý policajt má reflexnú vestu bez rukávov zapísanú na karte a nepociťujú v tejto oblasti nijaké problémy. Takže, milý sťažovateľ, s dôverou sa obráť na svojho nadriadeného a požiadaj ho o nápravu, ak je vás viac, lebo nie je žiaden dôvod, aby si svoju a len svoju vestu nemal zapísanú na karte a nemal ju na sebe, len čo vyjdeš z auta...

Príspevok k tomu, aby sme pochopili, čo sa deje okolo nás (a v nás...)

Globalizácia a masmediálna komunikácia

Pod globalizáciou rozumieme proces, ktorý má značný vplyv na celú škálu spoločenských i medziľudských vzťahov. Je predmetom teoretického uvažovania od začiatku deväťdesiatych rokov 20. storočia.

Globalizáciu môžeme chápať ako pokračovanie novovekého procesu sekularizácie, racionalizácie a modernizácie, teda ako procesu, kedy človek začal ovládať a meniť svet, prírodu a spoločnosť s využitím bohatého arzenálu nových prostriedkov, ktorými začal disponovať, a to predovšetkým technikou a vedou. Tento proces, ktorého dôsledkom bolo zdokonaľovanie životných podmienok, sa zdal v perspektíve nekonečný, čo sa v istom zmysle stále ukazuje v nezadržateľnom vývoji modernej civilizácie planétarnej technovedy.

Viac než zreteľne sa ukazuje, že civilizácia pokrok síce dosahuje závažné úspechy vďaka vysokoracionálnej vede a technike, ale nie je schopný vymyť prítomnosť nerozumu, zúfalstva a strachu v oblasti individuálneho ani sociálneho života, teda vo vzťahu človeka k svetu, ani v medziľudských vzťahoch. Tieto skutočnosti na seba berú len inú, novú podobu. Sprezdávajú tiež procesy modernizácie a globalizácie.

Práve v súčasnej dobe, vo fáze globalizácie, sa objavujú niektoré antropologické úvahy, ktoré sa zaoberajú rozborom tejto situácie. Nová situácia globalizačnej fázy vývoja súčasnej spoločnosti sa vyznačuje tým, že sa ľudia ocitajú akoby v jednom sve-

te, vo svete modernej, postmodernej, globálnej technickej civilizácie; medzi jej prejavy patrí tiež vyvolávanie kríz, paradoxov, rozporov, bojov, vojen, krutostí, násillia, teror.

Môžeme tiež vidieť výrazné zmeny správania, záujmov, potrieb; zmeny v hodnotovej orientácii a postojoch v globalizovanom svete, ktoré môžu viesť i k vážnemu zamysleniu sa nad tým, či nedochádza k transformácii či mutácii ľudskej prirodzenosti.

Vplyvom globalizácie, obrovského rozšírenia masmédií, internetu a nových komunikačných systémov sa mnohé podstatne mení. O to sa v dostatočnej miere starajú masmédiá obrátením pozornosti a vzbudzovaním záujmu o verejne prezentované udalosti v politickom spravodajstve, ponukou tovaru a premeny životného štýlu, jeho unifikácie pod obrovským tlakom reklamy. Ich prostredníctvom sa do vedomia ľudí v globalizovanom svete dostávajú nové hodnotové postoje, nové motivačné sily ľudského konania, ktoré majú značný dosah a zvädzajú k uniformnému životnému štýlu predstaviteľov rôznych kultúr.

Francúzsky antropológ Marcel Augé tvrdí, že práve dnes môžeme začať uvažovať o tom, aký je antropos, človek, pretože práve dnes globalizácia zasiahla i do

zatial autonómneho života málo známych kultúr (Mezřický (ed), 2003, s. 119). Tieto svoje nové perspektívy interpretuje poznatkami o človeku vo svojej Antropológii súčasných svetov. **Globalizácia je nielen reálnym procesom, ale taktiež, a to je z hľadiska človeka veľmi dôležité, masmediálne prezentovaným procesom. Rozvoj masmédií je jedným z podstatných prejavov globalizácie.**

Problematika masovej komunikácie je v súčasnosti veľmi aktuálna, ale zároveň aj zložitá, a to z viacerých hľadísk. V súčasnosti mediálni teoretici a sociológovia prejavujú spoločný záujem o to, čo udržuje spoločnosť ako celok pohromade, akými prostriedkami je udržiavaný spoločenský poriadok a ako sa formuje spojenie ľudí s najrôznejšími typmi sociálnych skupín. Členovia spoločnosti uznávajú rovnaké základné hodnoty, kde harmonickú sebareguláciu a vnútornú rovnováhu vnímame ako cieľový stav spoločnosti – teóriu sociálneho konsenzu, ktorú reprezentuje teória štruktúrného funkcionalizmu. Jeho podstatou je tvrdenie, že spoločnosť je považovaná za vyvíjajúci sa organizovaný systém, do ktorého patria aj médiá, teda prostriedky masovej komunikácie, ktoré svojou činnosťou prispievajú k „normálnemu“ fungovaniu spoločnosti (Hlinková, 2007, s. 13).

Televízia, rozhlas, tlač, film a ďalšie masovokomunikačné prostriedky sú súčasťou mediálneho systému, ktorý je umiestnený vo

„verejnej sfére“, čo znamená, že médiá sa zaoberajú verejnými záležitosťami a sú nositeľmi verejnej mienky.

Pred nástupom masových médií, ktoré sú šírené elektromagnetickým vlnením bez výhradného časového obmedzenia, geografická vzdialenosť stavala bariéru šíreniu masovej tlače, pričom tá bola výhradne mestským fenoménom. Najmladším masovým médiom je internet, ktorý spája ľudí na globálnej úrovni. Zverejniť svoje myšlienky môže každý. Internet informačný obsah diverzifikuje. Cenou za to je pokles dôveryhodnosti. Internet je zatiaľ textovým médiom. Na rozdiel od novín a elektronických médií si vyžaduje aktívnu participáciu prijímateľa; internet v plnej miere realizuje slobodu vyjadrovania.

Ak popri internete spomenieme aj mobilnú telekomunikáciu, digitalizáciu fotografických a audiovizuálnych záznamov a ich integráciu v jednom prístroji, uvedomíme si rozmery komunikačných kanálov v súčasnosti.

Informačná a komunikačná technológia by mala spájať ľudí, teda vytvárať sociálne putá. V informačnej spoločnosti prevláda práca s informáciami; informácie sa stávajú cenným zdrojom. Niektorí autori opisujú informačnú spoločnosť ako spoločnosť, ktorá sa stala závislá od zložitých elektronických, informačných a komunikačných sietí, teda od prostriedkov masovej komunikácie. Globálna sieť komunikácie, vyhlásená za bránu k novej a predtým nepoznanej slobode a za technic-

ký základ budúcej kvality, sa používa veľmi selektívne. Je to skôr úzka škára v hrubej stene, než brána. Málo (a čoraz menej) ľudí dostáva povolenie oprávňujúce k prechodu cez ňu. Je vhodné použiť slová Johna Kavanagha z washingtonského Inštitútu politického výskumu: **Globalizácia poskytla extrémne bohatým viac príležitostí na rýchle získanie peňazí. Títo jednotlivci využili najnovšie technológie na pohyb veľkých súm peňazí okolo zemegule extrémnou rýchlosťou a špekulujú ďalej** (Bauman, 2000, s. 69).

Technológia, žiaľbohu, nemá vplyv na životy chudobných. Globalizácia je vlastne paradox: pre veľmi malý počet ľudí je vysoko zisková, no ignoruje a odsúva na okraj dve tretiny svetovej populácie. Média zohrávajú v komunikačných procesoch v moderných spoločnostiach významnú rolu. Sprostredkujú a interpretujú skutočnosť, ktorým ľudia pripisujú určitý význam, respektíve zmysel. To, čo čítajú, počujú alebo vidia, reagujú na to svojim vlastným správaním. Preto ich správanie môže byť určené čiastočne médiami, zvlášť, keď majú ľudia k dispozícii málo informačných zdrojov. Táto paradigma je jedna z najdôležitejších a tiež najzložitejších, ktoré môžeme pri štúdiu komunikácie využiť na pochopenie dlhodobých nepriamych vplyvov masovej komunikácie na jednotlivca a spoločnosť.

ppik. PhDr. Stanislav Pálka, MV SR

Nacisti sú späť – kto za to môže?

Na www.aktuality.sk sme si 3. februára prečítali úvahu poslanca NR SR za Smer-SD **Luboša Blahu** o príčinách rastúcich aktivít pravicového extrémizmu. Pána poslanca sme požiadali o súhlas a text zverejňujeme v plnom znení.

Keď som mal šesťnásť rokov a chodil na gymnázium, počúval som metalovú hudbu, nosil dlhé vlasy a spolu s kamarátmi sme chodili do jedného známeho bratislavského parku, takzvaného „pinkáču“, kde sme hrávali na gitarách a pri pive spievali punkové pesničky. Nikto nikomu neublížoval, v parku vládlo porozumenie a tolerancia.

Na zamyslenie

Boli to krásne „hipisácke“ časy a dodnes si spomínam na veľa dobrých mladých ľudí, ktorých som takto spoznal. Jediné, čo nám vtedy otravovalo život, boli nájazdy agresívnych skinheadov, ktorí takmer denne vo svorkách útočili na park a žiaľ, veľmi často sa stávalo, že niekoho chytili, dobili a vážne zranili. Zopár mojich kamarátov skončilo v nemocnici, jeden z nich dokonca musel kvôli

zbabelému útoku neonacistov prerušiť štúdium.

Jasná voľba: antifašizmus

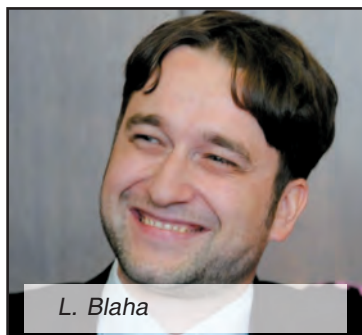
Veľmi rýchlo som sa pridal na stranu antifašistov a dodnes sa k nim hrdo hlásim. Len máločo ma dokáže tak nahnevať, ako rasové násilie, intolerancia a neonacistické bludy. Keď som pred pár dňami uzrel video, na ktorom je zaznamenaný brutálny útok na nitriansky bar zo strany tlupy odpudivých neonacistov, v mysli ma to vrátilo späť do roku 1997. Veril som, že takéto niečo už na Slovensku neexistuje; že tá pliaga je preč. Mýlil som sa. Neonacisti sú späť a nielenže dosahujú politické úspechy, ale opäť stupňujú teror v uliciach.

Pýtal som sa v roku 1997, pýtam sa zas: čo je príčinou nárastu fašizmu? Pravicoví liberáli majú jednoduchú odpoveď: za všetko môže štát a kolektivismus. Obávam sa však, že presný opak je pravdou. Fašistickému mysleniu

sa najlepšie darí v modernej masovej individualistickej spoločnosti, v ktorej si každý hľadá len to svoje. Čím menej solidarity je na Slovensku, tým viac rastie podpora fašistov. Nie je to náhoda.

Tolerancia bez solidarity? To nejde!

Ideálom liberálno-pravicových politikov je individualistická spoločnosť, v ktorej ľudia žijú ako nezávislí a izolovaní konzumenti a obchodníci. Hlbšie spoločenské putá neexistujú, ľudia myslia predovšetkým na seba a na svojich najbližších. Robia kšefty a biznis. Nakupujú. Konkurujú. Zavidia. Nikoho si príliš nepripúšťajú. Záleží len na zisku.

L. Blaha

Ako po druhej svetovej vojne upozornila známa židovská filozofka Hannah Arendtová, fašizmus vďačí za svoj vznik masovej spoločnosti, v ktorej ľudia žijú izolovane, mimo väzieb solidarity a silnejších sociálnych celkov. Izolovaný masový človek je ideálnym terčom pre totalitné myslenie. A tak je to aj dnes. Daro sa budeme verbálne oháňať toleranciou. Jasné, že tolerancia je hrozne dôležitá. Ale v takomto desolidarizovanom prostredí, aké vytvorili pravičiarci na Slovensku, sa jej nikdy nepodarí presadiť! Bez skutočných sociálnych väzieb, bez solidarity, je volanie po rešpekte k iným iba obyčajnou spoločenskou pretvárkou. Postavili sme domček z karát, ktorý má veľmi krehké základy: celá neoliberálna spoločnosť je od základov vratká.

Je to práve masová konzumná spoločnosť, ktorá podkopáva spolužitie a posilňuje izolovanosť, atomizáciu a vykorenenosť moderného človeka. Ako píše Noam Chomsky, keď opisuje, ako funguje moderná kapitalistická spoločnosť: „Lepšie je vytvoriť taký svet, kde sa ľudia správajú individualisticky a kde mocní vyhrávajú. Cieľom je taká spoločnosť, kde základnou sociálnou jednotkou ste vy a váš televízor. Ak je dieťa od susedov hladné, to nie je váš problém; ak manželka dôchodcovia v susedstve zle investovali peniaze a teraz hladujú, to tiež nie je váš problém.“

Ulohou liberálneho trhového systému je vytvoriť poslušného a ľahostajného občana, ktorý je zároveň aktívnym a utrúcajúcim konzumentom. Lenže keď odrazu niet začo konzumovať, pretože je kríza; keď rastie chudoba a ne-

rovnosť, keďže banky či korporácie sa už viac nechcú deliť; keď kapitalizmus prítvrdzuje, potom nastáva vážny problém: desolidarizovaná masa odrazu cíti frustráciu, zlobu a hnev. Hľadá nepriateľa. Ten sa väčšinou nájde veľmi rýchlo. Vždy je to menšina. Židia, Rómovia, homosexuáli, ženy. Vyberte si.

Od trhovej súťaže k režarubaniu

Na vytvorenie hlbších spoločenských väzieb nestačí trh. Ten vždy fungoval inak, ako písali pobláznení ekonómovia v knihách: nikdy nešlo o blahodarnú súťaž, ktorá pomáha všetkým. Kdeže! Trh v realite znamená, že veľkí požierajú malých, rozdupú ich a nechajú zhníť. Ale aj keby sme žili v ideálnom prostredí, o ktorom snívajú neoklasickí ekonómovia, aj tak by trh prinášal to, čo jedine prinášať vie – súťaž. Lenže súťaž je vždy o víťazoch a porazených. Zvíťazí môže často len jeden, zato porazených sú väčšinou masy. Masy zúfalých, frustrovaných a ponížených ľudí. Jediné, čo ich živí, je resentment. Nečudujem sa: veď vyrástli v trhovom prostredí, a teda – súťažili.

Problém trhovej spoločnosti je, že pokiaľ ako človek vidíte v ostatných iba súperov, rivalov, potenciálnych nepriateľov, nikdy sa v spoločnosti nedokáže rozvinúť nič, čomu sa hovorí solidarita a porozumenie. Zákonite bude platiť hobbesovské – človek je človeku vlkom. Potom už stačí len trochu väčšia rozbuška – napríklad v podobe hospodárskej krízy – a konflikt je na svete.

Džin z fľaše už bol vypustený, tak ako kedysi v 20. storočí: chamtiví oligarchovia a veľkopodnikatelia nedocenili hodnotu sociálnej stability a za ostatných 20 rokov „vykastrovali“ štát, zlikvidovali jeho sociálne funkcie a takmer kompletne skolonizovali verejný priestor. Touto svojou neoliberálnou ofenzívou nechali padnúť na úplne dno veľkú časť spoločnosti. Medzi ňou sa nájdu mnohí, ktorí hľadajú skratkovité riešenia a ktože im ich ponúkne? No predsa nacisti. Ako vždy. Veď tí vedia rezať a rúbať, rozpaľovať pece, hlásať krátky proces s každým, kto sa im nepáči... Prípadne kopať do bezvedomia bezbranných študentov, však sú in.

Kam nás doviedli neoliberálne experimenty

Skutočnou podstatou fašizmu je trhovú konzumentská spoločnosť. Skutočnou podstatou fašizmu je neoliberálna politika, ktorá posilňuje majetkovú nerovnosť, konkurenčné vzťahy a cynický individualizmus. Skutočnou podstatou fašizmu je nedostatok solidarity a pevnejších spoločenských väzieb medzi ľuďmi.

V roku 1997, keď som vy-

rastal, sa fašisti rozmnožili práve preto, že deväťdesiate roky priniesli v postkomunistických spoločnostiach agresívne trhové experimenty, ktoré zanechali spustošený sociálny štát, obrovské sociálne nerovnosti, strašidelnú chudobu a zničené ľudské životy. V prvej dekáde 21. storočia sa slovenská spoločnosť na chvíľu spamätala: vstúpili sme do Európskej únie, zaznamenali hospodársky rast a po roku 2006 sa štát opätovne pokúsil prinavrátiť do spoločnosti aj solidaritu a sociálny zmier. Po nástupe hospodárskej krízy však opäť prišla temnota, ktorá mnohým ľuďom vzala nádej. A tam, kde je beznádej, z kanálov vyliežajú nacistické monštra, pretože ako hyeny žijú z nešťastia druhých.

Neonacisti sa v Nitre neobjavili náhodou. Ani Kotleba nie je náhoda. Tak isto, ako nie sú náhodné úspechy pravicových extrémistov v Grécku, Francúzsku, Holandsku či v Škandinávii. Pripravme sa na zlé časy: v Európe bude pribúdať šialených „breivikov“, neonacistických útokov či volebných úspechov krajne pravicových spolkov. Je mi z toho smutno, ale dalo sa to čakať.

Nie každá alternatíva je riešením

Aká bude odpoveď hlavného prúdu? Hlúpa, ako skoro vždy, keď sa niečo vymyká z ideologických šablón. Neoliberáli budú lamentovať, akí sú ľudia nerozumní a netolerantní. Ďalej budú nadávať na štát, na sociálnu pomoc, na solidaritu. Konzervatívci budú reagovať ešte horšie: nájdu si ten istý terč, ako fašisti a budú sa z ich strany stupňovať útoky na ohrozenú menšinu, či už na Rómov, ženy, homosexuálov, Židov. Ani jedným, ani druhým nedôjde, že za všetko vlastne môžu oni: tým, že sa vzdali povojnového projektu sociálne orientovanej trhovej ekonomiky a nahradili ho tým najvulgárnejším kapitalizmom, aký doposiaľ v ľudských dejinách nemá páru. Ani resentment ľudí nebude mať páru. Čoraz viac sa však obávam, že tento resentment priniesie niečo ďaleko horšie, než je moderná trhovú spoločnosť: totiž, fašizmus.

Dnešný systém potrebuje alternatívu: ľudia si zaslúžia viac solidarity, viac spolupráce, viac rovnosti, viac demokracie. Nezaslúžia si neoliberálny kapitalizmus. Ale pozor: nie každá alternatíva je zmenou k lepšiemu. Ľudia veľmi ľahko môžu stúpiť z blata do kaluže. Aby som parafrázoval jedného neúspešného amerického herca, neskôr tiež prezidenta, fašizmus nie je riešenie problémov, fašizmus je problém – ten najväčší.

Luboš Blaha,
poslanec Smer-SD

(so súhlasom autora prevzaté z www.aktuality.sk)

VESTNÍK PREZÍDIA POLICAJNÉHO ZBORU

JANUÁR 2014

Čiastka 1

1. Nariadenie prezidenta Policajného zboru o Vestníku Prezídia Policajného zboru

Čiastka 3

3. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o zriadení komisie na prerokovanie odvolania proti rozhodnutiu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave

Čiastka 4

4. Rozkaz prezidenta Policajného zboru, ktorým sa mení rozkaz prezidenta Policajného zboru č. 49/2013 o zriadení poradnej komisie na posudzovanie odvolaní proti rozhodnutiam riaditeľov krajských riaditeľstiev Policajného zboru o neposkytnutí informácií a na posudzovanie mimoriadnych opravných prostriedkov

Čiastka 5

5. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o zriadení komisie na prerokovanie odvolania proti personálnemu rozkazu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline

Čiastka 6

6. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o zriadení poradnej komisie na prerokovanie odvolania proti rozhodnutiu riaditeľa úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

Čiastka 7

7. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o zriadení odbornej

komisie Policajného zboru na vykonanie opravnej skúšky odbornej spôsobilosti príslušníka obecnej polície v Bratislave

Čiastka 8

8. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o zriadení poradnej komisie na prerokovanie odvolania proti personálnemu rozkazu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici

Čiastka 9

9. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o zriadení poradnej komisie na prerokovanie odvolania proti personálnemu rozkazu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici

Čiastka 10

10. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o vyhlásení výberového konania uchádzačov o službu na útvare osobitného určenia Prezídia Policajného zboru

Čiastka 11

11. Rozkaz prezidenta Policajného zboru o vykonaní streleckej prípravy novoprijatých príslušníkov Policajného zboru útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

Čiastka 12

12. Nariadenie prezidenta Policajného zboru, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie prezidenta Policajného zboru č. 16/2008 o organizačnom poriadku Prezídia Policajného zboru v znení neskorších predpisov